

ПЕНСІЇ ТА ПЕНСІЇ ПО ІНВАЛІДНОСТІЗ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ, ЩО НАРАХОВУЮТЬСЯ НА ПІДСТАВІ УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ І РЕСПУБЛІКОЮ ПОЛЬЩА «ПРО СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

На кого розрахована ця брошура?

Брошура адресована людям, котрі:

- проживають в Україні чи у Польщі та добиваються призначення пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат з Фонду соціального страхування на підставі сумування українського та польського трудового (страхового) стажу,
- проживають в Україні і добиваються призначення пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат з Фонду соціального страхування на підставі виключно польського трудового (страхового) стажу,
- проживають в Україні і хочуть отримати належні їм пенсійні (пенсійні по інвалідності) виплати з Фонду соціального страхування у країні проживання.

Нормативно-правова база координації

З 1 січня 2014 року набула чинності угода між Україною і Республікою Польща «Про соціальне забезпечення» від 18 травня 2012 року¹ (далі по тексту «угода»), що становить правову базу координації польської

¹ Вісник Законів за 2013 рік, поз. 1373 (Dz.U. z 2013 r. poz. 1373).

та української систем пенсійного забезпечення та виплати пенсій по інвалідності.

Положення цієї угоди у сфері пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат мають полегшити людям, які мають трудовий (страховий) стаж у Польщі або в Україні, набуття права на пенсійне і пенсійне по інвалідності забезпечення, а також на отримання виплат з цих держав.

Положення угоди щодо призначення пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат поширюються на:

- громадян Польщі,
- громадян України,
- осіб, які не мають громадянства країн, що є сторонами угоди.

Положення угоди стосуються людей, які піддалися соціальному страхуванню в Польщі і в Україні, займаючись різномірною професійною діяльністю, а саме, в якості працівників або самозайнятих осіб, які займалися самостійною трудовою діяльністю.

Угода стосується також осіб, які добиваються призначення їм сімейних рент за вищевказаних осіб.

Які пенсійні (пенсійні по інвалідності) виплати регулює угода від 18 травня 2012 року?

Положення угоди поширюються на такі **польські** пенсійні (пенсійні по інвалідності) виплати, що здійснюються Фондом соціального страхування:

- пенсії,
- часткові пенсії,
- пенсії, допомоги у випадку непрацездатності,
- сімейні ренти,
- допомоги у разі випадку на роботі та професійних захворювань, а також одноразові компенсації/допомоги за рахунок страхування від нещасних випадків,
- допомоги на поховання.

Угода застосовується також у випадку тимчасової накопичувальної пенсії.

Окрім перерахованих вище виплат, які встановлює Управління соціального страхування, угода стосується також пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат з Фонду соціального страхування сільськогосподарських виробників, які здійснюються Касою сільськогосподарського соціального страхування.

Додатково угодою охоплено такі **українські** пенсійні (пенсійні по інвалідності) виплати: пенсії за віком, по інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника, за вислугу років (відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування), нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань та/або смерті з цих причин, допомоги на поховання.

Принцип рівноправного підходу

Згідно принципу рівноправного підходу, на осіб, котрі підпадають під дію угоди, накладаються обов'язки і поширюються права, що передбачені законодавством другої країни-сторони угоди, на тих самих умовах, що й на громадян даної країни.

Отже заборонена дискримінація польського громадянина в ході розгляду справ, що стосуються пенсійних (пенсійних по інвалідності) виплат з України.

Пенсії по віку, пенсії по інвалідності, допомоги у випадку непрацездатності і сімейні ренти для осіб, які мають страховий стаж, набутий в Польщі і в Україні

▶ Встановлення права на отримання пенсії або пенсії по інвалідності у кожній державі-стороні угоди, в якій зацікавлена особа була застрахована

Положення законодавства Польщі і України визначають, кому та після виконання яких умов належить право на пенсійні (пенсійні по інвалідності) виплати.

Особа, яка працювала і підлягала соціальному страхуванню в Польщі і в Україні, може отримати пенсію або пенсію по інвалідності як з Польщі, так і з України, якщо відповідатиме вимогам, що передбачені законодавством цих країн. У випадку відповідності вимогам кожної з цих країн, існує можливість отримання пенсії або пенсії по інвалідності з обох цих держав одночасно.

Інформацію про умови отримання права на пенсійне (пенсійне по інвалідності) забезпечення з Фонду соціального страхування, а також про принципи нарахування розміру цих пенсій викладено в окремих інформаційних листівках: *Пенсія з Фонду соціального страхування, Нова пенсія з Фонду соціального страхування, Пенсія/допомога у випадку непрацездатності та Сімейна рента*. Ці листівки доступні в кожному відділенні Управління соціального страхування і на Інтернет-сторінці Управління (www.zus.pl).

Інформація про умови отримання права на нарахування часткової пенсії та обрахунку її розмірів доступна на Інтернет-сторінці Управління соціального страхування.

▶ Врахування закордонних періодів страхового стажу

Якщо особа, зацікавлена в отриманні права на пенсійне (пенсійне по інвалідності) забезпечення в одній із країн-сторін угоди не має страхового стажу в цій країні, який вимагається для отримання пенсії, тоді для призначення пенсії або

пенсії по інвалідності, враховується (дораховується, додається) також закордонні періоди страхового стажу, набуті в іншій країні.

Приклад

Якщо особа чоловічої статі, що народилася до 1 січня 1949 року, не має 25-річного стажу страхового і нестрахового періодів у Польщі, що вимагається для отримання пенсії відповідно до норм польського законодавства, після досягнення загального пенсійного віку², Фонд соціального страхування врахує (сумує) також українські страхові періоди (стаж) і перевірить, чи після врахування українських страхових періодів даний мужчина відповідає умовам призначення пенсії в Польщі.

Якщо на підставі страхових періодів, зароблених в обох державах-сторонах угоди (в Польщі і в Україні), особа не набуває права на встановлення пенсії або пенсії по інвалідності в даній державі, тоді враховується також страхові періоди, набуті відповідно до законодавства третьої країни (тобто не Польщі і не України), з якою обидві держави підписали угоду про соціальне забезпечення, що передбачає врахування (сумування) періодів.

Приклад

Якщо жінка, яка народилася до 1 січня 1949 року, після досягнення загального пенсійного віку не має права на нарахування пенсії з Фонду соціального страхування, оскільки в Польщі і в Україні має страхові періоди, що сумарно становлять 12 років (замість щонайменше 20 років, які вимагаються), натомість також має 10-річний страховий стаж в Іспанії (Польща і Україна підписали з Іспанією угоди, що передбачають сумування періодів), тоді Управління соціального страхування врахує цей іспанський страховий стаж і призначить зацікавленій особі пенсію, бо таким чином нею буде доведено необхідний страховий стаж.

- ▶ **Нарахування розміру пенсії або пенсії по інвалідності, встановленої з урахуванням страхового стажу, заробленого в іншій державі-стороні угоди – т.зв. пропорційна пенсія або пенсія по інвалідності**

Якщо для отримання права на призначення пенсії або пенсії по інвалідності/ренти необхідне врахування закордонного страхового стажу (періодів страхування) даної особи в іншій державі, тоді розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти розраховується таким чином:

² Загальний пенсійний вік (жінок – 60 років, чоловіків – 65 років) поступово підвищується аж до досягнення 67-річного віку представниками обох статей. Таблиці пенсійного віку доступні на сайті www.zus.pl.

- в першу чергу Управління соціального страхування розраховує теоретичний (повний) розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, що належить зацікавленій особі, так ніби всі її періоди страхування (страховий стаж), зароблені в Польщі і в Україні (ймовірно також у третій країні, у випадку врахування таких періодів), були зароблені в Польщі,
- згодом, на підставі теоретичної суми розраховується реальний (пропорційний) розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, що відповідає співвідношенню страхових періодів (страхового стажу) в Польщі до суми всіх страхових періодів (страхового стажу), зароблених в обох державах-сторонах угоди (ймовірно також у третій державі, у випадку врахування такого періоду/страхового стажу).

Розрахований таким чином розмір пропорційної пенсії або пенсії по інвалідності/ренти становить суму пенсійного забезпечення, що належить зацікавленій особі.

Приклад

Якщо Управління соціального страхування призначило чоловікові, який народився до 1 січня 1949 року, пенсію на підставі періодів страхування (страхового стажу) в Польщі і в Україні, що становлять загалом 25 років, з яких 15 років – у Польщі і 10 років – в Україні, польська пенсія буде розрахована таким чином:

- спочатку Управління соціального страхування розраховує теоретичний (повний) розмір пенсії, яку зацікавлена особа отримала б, якби її 25-річний сумарний страховий стаж (в Польщі і в Україні) був зароблений в Польщі,
- згодом, на підставі теоретичної суми, розраховується реальний (пропорційний) розмір пенсії, що відповідає співвідношенню страхових періодів (страхового стажу) в Польщі до суми польських і українських страхових періодів (страхового стажу); в такому випадку це становитиме 15/25 теоретичної суми, оскільки зацікавлений має у Польщі 15-річний страховий період (стаж), натомість сумарно, в Польщі і в Україні, має 25-річний страховий стаж.

В результаті Управління соціального страхування встановлює зацікавленому нараховану таким чином пропорційну пенсію.

Вищенаведена інформація щодо методів розрахунку розмірів пропорційного пенсійного забезпечення не стосується нової пенсії з Фонду соціального страхування, яка поширюється на осіб, котрі народилися після 31 грудня 1948 року, в тому числі часткових пенсій³, а також сімейних рент, отримуваних за осіб, які мали право на цю категорію пенсії, оскільки розмір цих виплат розраховується на підставі суми внесків, зібраних на рахунок застрахованого у Фонді соціального страхування, та суми

³ Закордонні періоди страхування (страховий стаж) можуть мати вплив на право на отримання часткової пенсії, натомість не мають впливу на її розмір.

початкового капіталу, встановленого на підставі страхових (страхового стажу) і не-страхових періодів, зароблених у Польщі до 1 січня 1999 року, а також суми внесків, накопичених на субрахунку застрахованого у Фонді соціального страхування.

Вищенаведені пенсійні виплати встановлюються виключно на підставі польських періодів страхування (страхового стажу), без українських періодів страхування (страхового стажу). По відношенню до них не застосовується принцип встановлення пенсії у пропорційному розмірі, що відповідає співвідношенню польських страхових періодів (страхового стажу) до суми польських і українських страхових періодів (страхового стажу).

Приклад

У випадку встановлення нової пенсії з Фонду соціального страхування чоловікові, який народився після 31 грудня 1948 року, досягнув загального пенсійного віку і має 5-річний страховий період (страховий стаж) у Польщі та 10-річний страховий період (страховий стаж) в Україні, Управління соціального страхування розраховує розмір пенсійного забезпечення виключно на підставі польських страхових періодів (страхового стажу).

Розмір нової пенсії зацікавленого відповідає еквівалентові суми, що є результатом ділення бази для нарахування пенсії (суми валоризованого початкового капіталу, валоризованих страхових внесків на пенсійне забезпечення та суми засобів зареєстрованих на субрахунку в Польщі) на середню дальшу тривалість життя⁴ для осіб у віці, що дорівнює вікові, в якому застрахований виходить на пенсію.

Якщо зацікавлений відповідає вимогам, що передбачені для набуття права на встановлення української пенсії, український компетентний орган призначить цю пенсію.

- ▶ **Розрахунок розміру пенсії або пенсії по інвалідності/ренти призначеної без необхідності врахування закордонних періодів (закордонного стажу), зароблених в іншій державі-стороні угоди – т.зв. національна пенсія або пенсія по інвалідності/рента**

Якщо для отримання права на встановлення пенсії або пенсії по інвалідності/ренти в даній державі-стороні угоди не було необхідності врахування закордонних періодів страхування (страхового стажу), зароблених зацікавленою особою в іншій державі-стороні угоди, тоді розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти розраховується виключно на підставі страхових періодів (страхового стажу), зароблених в державі, яка встановлює пенсійне забезпечення (національна пенсія або пенсія по інвалідності/рента), без урахування закордонних періодів (стажу), зароблених в іншій державі-стороні угоди.

⁴ Таблиці тривалості життя – враховують середню дальшу тривалість життя, спільну для жінок і чоловіків, виражену у місяцях для віку застрахованого – щорічно оголошує Голова Головного статистичного управління в «Польському моніторі», у формі комюніке.

Однак, у такому випадку, розраховується також розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, яка могла б бути встановлена на підставі суми страхових періодів (страхового стажу), зароблених в обох державах (розмір пропорційної пенсії або пенсії по інвалідності/ренти). Коли виявилось би, що її розмір був би вищий за розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, розрахованої на підставі виключно польських страхових періодів (національної пенсії або пенсії по інвалідності/ренти), то зацікавленій особі буде призначена пропорційна пенсія або пенсія по інвалідності/рента.

Приклад 1

У випадку встановлення Управлінням соціального страхування пенсії, допомоги у випадку непрацездатності, особі, яка має 10-річний страховий період (страховий стаж) у Польщі (достатній для набуття права на отримання пенсії по інвалідності/ренти) та 5-річний страховий період (страховий стаж) в Україні, Управління соціального страхування розрахає розмір пенсії таким чином:

- з одного боку, розрахає національну пенсію по інвалідності/ренту на підставі виключно польського страхового періоду (страхового стажу), що становить 10 років,
- з другого боку, розрахає пропорційну пенсію по інвалідності/ренту на підставі сукупних страхових періодів (страхового стажу) в Польщі і в Україні, що становлять 15 років, тобто спочатку розрахає теоретичну суму пенсії по інвалідності/ренти на підставі 15-річного сукупного страхового періоду (страхового стажу), заробленого в двох державах-сторонах угоди, а згодом розрахає пропорційну пенсію по інвалідності/ренту, що відповідає співвідношенню страхових періодів (страхового стажу) в Польщі до суми страхових періодів (страхового стажу) в Польщі і в Україні, яка в описуваному випадку становить 10/15 теоретичного розміру пенсії,
- потім Управління соціального страхування порівнює розміри національної пенсії по інвалідності/ренти і пропорційної пенсії по інвалідності/ренти та встановлює пенсію у розмірі, що буде вигідніший для зацікавленої особи.

Приклад 2

У випадку встановлення пенсії жінці, яка народилася до 1 січня 1949 року, що має 20-річний страховий період (страховий стаж) у Польщі (достатній для набуття права на призначення пенсії) і 4-річний страховий період (страховий стаж) в Україні, Управління соціального страхування розрахає розмір її пенсії таким чином:

- з одного боку, розрахає національну пенсію на підставі виключно польського страхового періоду (страхового стажу), що становить 20 років,
- з другого боку, розрахає пропорційну пенсію на підставі суми страхових періодів (страхового стажу) в Польщі і в Україні, що сумарно становить 24 роки, тобто спочатку розрахає теоретичний (повний) розмір пенсії на підставі 24-річного сукупного страхового періоду (страхового стажу) в двох держа-

вах-сторонах угоди, а після цього розрахує пропорційну пенсію (реальну), яка в описуваному випадку становить 20/24 теоретичного розміру пенсії,

- *потім Управління соціального страхування порівнює розміри національної і пропорційної пенсій та встановлює пенсію у розмірі, що буде вигіднішим для зацікавленої особи.*

Якщо зацікавлена особа відповідає умовам, що вимагаються для набуття права на встановлення української пенсії, український компетентний орган призначить цю пенсію. В такому випадку дана особа може отримати одночасно дві пенсії: польську та українську.

► Встановлення доплати до розміру найнижчої польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти особам, котрі проживають у Польщі та мають право на отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти з Фонду соціального страхування й мають страхові періоди (страховий стаж) у Польщі і в Україні.

Особи, котрі проживають у Польщі, отримують пенсію або пенсію по інвалідності/ренту з Фонду соціального страхування і українську пенсію або пенсію по інвалідності/ренту, сумарний розмір яких нижчий від прийнятого у Польщі рівня найнижчої пенсії чи пенсії по інвалідності/ренти, можуть отримати доплату до встановленого мінімального розміру.

Принципи встановлення Управлінням соціального страхування вищезгаданої доплати відрізняються: вони є одними – для пенсій і пенсій по інвалідності/рент, встановлюваних за принципами, що діяли до пенсійної реформи (право на які і розмір яких залежать від тривалості страхових періодів /страхового стажу/), а іншими – для нових пенсій, що залежать від засобів зареєстрованих/накопичених на пенсійному рахунку.

До пенсії, встановленої за принципами, що діяли до пенсійної реформи, Управління соціального страхування встановлює доплату до найнижчої польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, якщо пенсіонер/інвалід проживає у Польщі, а його пенсія встановлена у пропорційному розмірі, що відповідає відношенню польських страхових періодів (страхового стажу) до суми польських і українських страхових періодів (страхового стажу). Ця доплата становить різницю між розміром найнижчої польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти та сумою розмірів польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти і української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, які отримує ця особа.

Нова пенсія з Фонду соціального страхування, розмір якої є нижчим від розміру найнижчої польської пенсії, підлягає підвищенню до розміру найнижчої пенсії за умови, що зацікавлена особа доведе страхові і нестрахові періоди (стаж) у Польщі, що становлять 20 років для жінок і 25 років для чоловіків. Страховий період (страховий стаж), що вимагається по відношенню до жінок, у 2014–2022 роках буде поступово підвищуватися до 25 років.

У випадку осіб, які проживають у Польщі та відповідають вищезгаданій умові тривалості страхових періодів (страхового стажу) щойно після врахування українських страхових періодів (страхового стажу), доплату до мінімального розміру становить різниця між розміром найнижчої польської пенсії та сумою розмірів польської пенсії і української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти у зв'язку з непрацездатністю, які отримують ці особи.

Приклад

Чоловікові 1949 року народження, який проживає в Польщі, має 10-річний страховий період (страховий стаж) у Польщі і 15-річний страховий період (страховий стаж) в Україні, після досягнення загального пенсійного віку Управління соціального страхування встановило нову пенсію у розмірі нижчому за найнижчу польську пенсію, буде встановлена доплата до мінімального рівня, якщо сумарний розмір польської і української пенсій нижчий від розміру найнижчої польської пенсії. Ця доплата рівняється різниці між розміром найнижчої польської пенсії та сумою розмірів польської і української пенсій, отриманих зацікавленим чоловіком.

У випадку осіб, які проживають у Польщі і мають страхові періоди (страховий стаж) у Польщі і в Україні, що сумарно становлять щонайменше 20–25 років (у випадку жінок) і 25 років (у випадку чоловіків), яким Управління соціального страхування встановило нову пенсію з Фонду соціального страхування у розмірі нижчому від найнижчої польської пенсії, але мають право на отримання також тимчасової накопичувальної пенсії, доплата до розміру найнижчої польської пенсії дорівнює різниці між рівнем найнижчої пенсії та сумою розмірів: нової пенсії з Фонду соціального страхування, тимчасової накопичувальної пенсії та української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти у зв'язку з непрацездатністю, яку отримує зацікавлена особа.

Принципи, що стосуються встановлення доплати до мінімальної пенсії не можуть бути застосовані у випадку часткової часткових пенсій, оскільки часткова пенсія не підлягає підвищенню до розміру найнижчої пенсії.

► Підстава розрахунку пенсії на т.зв. старих принципах або пенсії по інвалідності, допомоги у випадку непрацездатності для осіб, які, окрім польських страхових періодів (страхового стажу), мають також українські страхові періоди (страховий стаж)

Для особи, яка окрім польських страхових періодів (страхового стажу) має також українські страхові періоди (страховий стаж) підставу для розрахунку пенсії на старих засадах⁵ або пенсії по інвалідності чи допомоги у випадку непрацездатності становить

⁵ Стосується осіб, які народилися до 1 січня 1949 року та деяких осіб, котрі народилися після 31 грудня 1948 року, але до 1 січня 1969 року. Див.: Інформаційна листівка Управління соціального страхування під назвою «Підстава розрахунку та рівень пенсії, що встановлюється на дотеперішніх принципах».

середня підстава розміру страхових внесків/відрахувань на польське пенсійне (пенсійне по інвалідності) страхування (до 1 січня 1999 року – на соціальне страхування) за період 10 чергових календарних років, вибраних тією особою з останніх 20 календарних років, що безпосередньо передують рокові подачі заяви на отримання пенсії чи пенсії по інвалідності/ренти. При визначенні цих 10 календарних років не враховуються повні календарні роки з періоду, коли зацікавлена особа була застрахована в Україні.

Якщо впродовж 20 календарних років, що безпосередньо передували року подачі заяви на отримання пенсії чи пенсії по інвалідності/ренти, зацікавлена особа не була застрахована у Польщі, підставу розрахунку пенсії чи пенсії по інвалідності/ренти становить середня підстава розрахунку внеску на соціальне страхування на підставі положень польського законодавства, за період чергових 10 календарних років, що безпосередньо передують рокові, в якому зацікавлена особа вперше почала страховий стаж в Україні.

За заявою зацікавленої особи підставу розрахунку пенсії або пенсії по інвалідності/ренти може становити також середня підстава розрахунку внеску на соціальне страхування на підставі положень польського законодавства, за період 20 календарних років, що припадають перед роком подання заяви на отримання пенсії чи пенсії по інвалідності/ренти, вибраних з усього періоду, коли ця особа підлягала страхуванню в Польщі.

Підставу для розрахунку сімейної ренти, отримуваної за осіб, які на момент смерті мали встановлене право на отримання пенсії за старими правилами або пенсії по інвалідності, допомоги у випадку непрацевдатності, або ж відповідали умовам отримання цих виплат, становить підстава розрахунку виплат, належних або таких, що могли бути належними померлому.

► **Підстава розрахунку т.зв. нової пенсії для осіб, які окрім польських страхових періодів (страхового стажу) мають також українські страхові періоди (страховий стаж)**

Розмір нової пенсії⁶ відповідає еквівалентові суми, що становить результат поділу підстави розрахунку пенсії на середню дальшу тривалість життя⁷ для осіб у віці, що рівняється вікові виходу застрахованої особи на пенсію.

Підставу розрахунку нової пенсії становить сума валоризованих страхових внесків на пенсійне страхування, валоризованого початкового капіталу та сума засобів, що зареєстровані на субрахунок застрахованої особи.

Підставу розрахунку сімейної ренти за особу, яка на момент смерті на момент смерті мала встановлене право на отримання нової пенсії або відповідала умовам отримання цієї виплати, становить підстава розрахунку виплат, належних або могли бути належними померлому.

⁶ Стосується осіб, які народилися після 31 грудня 1948 року.

⁷ Див. примітку 4.

Українські страхові періоди (страховий стаж) не враховуються при визначенні підстави для нарахування нової пенсії та сімейної ренти за осіб, які на момент смерті мали встановлене право на отримання нової пенсії або відповідала умовам отримання цієї пенсії.

З більш детальною інформацією щодо принципів визначення підстави розрахунку пенсії за новою пенсійною системою можна знайти в інформаційній листівці Управління соціального страхування під назвою «Нова пенсія з Фонду соціального страхування», а також на Інтернет-сторінці www.zus.pl. Натомість інформацію стосовно принципів встановлення розміру пенсії померлого, що становить підставу для обрахунку сімейної ренти можна знайти у листівці під назвою «Сімейна рента», а також на Інтернет-сторінці Управління соціального страхування.

► **Мінімальний страховий період (страховий стаж)**

Якщо польський страховий період (страховий стаж) становить менше 1 року і на його підставі не можна встановити польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, Управління соціального страхування не зобов'язане визнавати цих пенсій з урахуванням страхового періоду (страхового стажу), заробленого в Україні.

Приклад

Якщо особа, яка добивається призначення їй пенсії по інвалідності/допомоги у зв'язку з непрацездатністю, має трудовий стаж (страховий стаж) у Польщі менше 1 року (що не дає права на призначення польської пенсії) та має 15 років страхового стажу в Україні, Управління соціального страхування не зобов'язане призначати їй польської пенсії по інвалідності/допомоги у зв'язку з непрацездатністю з урахуванням українського страхового періоду (страхового стажу).

У свою чергу, коли український страховий період (страховий стаж) є коротший ніж 1 рік і не дає підстав для встановлення української чи пенсії по інвалідності, то український компетентний орган не зобов'язаний призначати цих пенсій з урахуванням періодів страхування (страхового стажу) зароблених у Польщі. Такий український страховий період (страховий стаж) може бути врахований при встановленні права на отримання пенсії або пенсії по інвалідності польським компетентним органом, якщо він (стаж) має вирішальний вплив на встановлення пенсії або ж дає змогу отримати у вищому розмірі.

У цьому випадку польський компетентний орган обраховує розмір польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти у пропорційному розмірі, що відповідає відношенню польського страхового періоду (страхового стажу) до суми польських і українських періодів страхування (страхового стажу).

Приклад

Якщо жінка, яка народилася до 1 січня 1949 року та добивається призначення їй пенсії, має, окрім періодів праці (страхування) в Польщі, що сумарно становлять 19 років і 6 місяців, також страховий період (страховий стаж) в Україні 9 місяців, який не дає підстав для отримання української пенсії, то Управління соціального страхування, при встановленні польської пенсії врахує також цей короткий український страховий період (страховий стаж) і обрахує пенсію у пропорційному розмірі, що відповідає відношенню страхування в Польщі (19 років і 6 місяців, тобто 234 місяці) до суми періодів страхування (страхового стажу) в Польщі і в Україні (20 років і 5 місяців, тобто всього 245 місяців). У такому випадку пропорційна пенсія становитиме 234/245 теоретичного розміру.

Допомоги у разі випадку на роботі та професійних захворювань / нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань

Право на отримання польської допомоги у разі випадків на роботі та професійних захворювань компетентний польський орган установлює лише тоді, коли застрахований підпадав під дію польського законодавства на момент випадку на роботі або під час виконання роботи, в результаті якої виникло професійне захворювання.

Допомоги на поховання

Право на отримання допомоги на поховання встановлює компетентний орган країни-сторони угоди, законодавство якої застосовується по відношенню до пенсіонера/інваліда на момент смерті.

Якщо після смерті особи, котра отримує пенсію або пенсію по інвалідності з Польщі і України, право отримання допомоги на поховання належить і з Польщі, і з України, то допомога на поховання призначає компетентний орган тієї держави-сторони угоди, на території якої пенсіонер/інвалід проживав на момент смерті.

Вищенаведені принципи застосовуються відповідно до членів сім'ї пенсіонера/інваліда.

При встановленні права отримання допомоги на поховання, Управління соціального страхування застосовує положення польського законодавства.

Детальну інформацію на тему допомоги на поховання з Фонду соціального страхування, на підставі положень польського законодавства, можна знайти на сайті www.zus.pl.

Пенсія або пенсія по інвалідності/рента для осіб, які мають виключно польські періоди страхування (страховий стаж), а проживають в Україні

Коли пенсію або пенсію по інвалідності/ренту хоче отримати особа, яка має виключно польські страхові періоди (страховий стаж), але проживає в Україні, тоді встановлення права на отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти здійснює виключно польський компетентний орган, тобто інституція/установа, яка в Польщі зобов'язана розглядати такі заяви (відповідно Управління соціального страхування або Каса сільськогосподарського соціального страхування).

Така особа може отримати пенсію або пенсію по інвалідності/ренту в Польщі, якщо відповідатиме умовам щодо набуття цієї виплати, що визначені польським законодавством.

Відповідно до положень угоди, призначена у в Польщі пенсія або пенсія по інвалідності/рента може передаватися зацікавленій особі за місцем її проживання в Україні.

Перерахунок пенсії або пенсії по інвалідності/ренти – на підставі угоди

Відповідно до положень угоди, пенсії/пенсії по інвалідності/ренти, призначені до набуття нею чинності, можуть бути встановлені заново на підставі угоди, якщо зміна виникає виключно з положень угоди. Встановлення пенсії/пенсії по інвалідності/ренти заново може бути здійснене лише за період часу, що минув після дня вступу угоди в силу.

Перерахунок (за заявою зацікавленої особи) пенсій і пенсій по інвалідності/рент з Управління соціального страхування із застосуванням положень угоди стосується:

- **осіб, що не є польськими репатріантами з України**, які мають страхові періоди (страховий стаж) у Польщі або в Україні (незалежно від місця проживання), котрим дотепер – через відсутність міждержавної угоди – належні їм виплати з польського Фонду соціального страхування або з відповідної української установи були встановлені на підставі страхових періодів (страхового стажу), набутих лише в одній із держав,
- **польських репатріантів з України**, яким, перед набуттям чинності угоди, при встановленні права на польську пенсію або пенсію по інвалідності/ренту та її розміру, як польські страхові періоди (страховий стаж) було враховано період роботи (трудоий стаж), набутий в Україні.

У випадку **польських репатріантів з України** перерахунок (на підставі угоди) пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, що була призначена до набрання чинності угодою, відбувається також **у рамках службових обов'язків**, після отримання Управлінням соціального страхування інформації, що репатріантові надано право на українську пенсію або пенсію по інвалідності/ренту.

У випадках, коли після перерахування, із застосуванням угоди, польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти призначеної **репатріантові** до набрання чинності угодою (тобто, після виключення з перебігу польських страхових періодів /страхового стажу/ українських періодів праці /трудового стажу/, на підставі яких виплачує пенсії український компетентний орган):

- сума розмірів польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти перерахованої на підставі угоди та української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти нижча від виплачуваної раніше польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, репатріантові належить доплата у розмірі різниці між польською пенсією чи пенсією по інвалідності та сумою розмірів польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти встановленої заново (із застосуванням угоди) і української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти (т.зв. несамостійне умовне доповнення) або
- не належить право на отримання польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, а українська пенсія або пенсія по інвалідності нижча від виплачуваної раніше польської пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, репатріантові належить доплата у розмірі різниці між виплачуваною раніше польською пенсією або пенсією по інвалідності та сумою української пенсії або пенсії по інвалідності/ренти (т.зв. самостійне умовне доповнення).

Куди подається заяву про призначення пенсії або пенсії по інвалідності/ренти?

Особа, яка має польські і українські страхові періоди (страховий стаж), подає заяву про призначення пенсії або пенсії по інвалідності в страховому органі однієї з держав-сторін угоди. Отже, не мусить подавати окремих заяв у кожній державі.

Ця заява автоматично запускає **одночасний розгляд права** на отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти в обох державах-сторонах угоди, в яких застрахована зацікавлена особа (заявник), а дата подання заяви є обов'язковою для органів обох цих держав, хіба що зацікавлена особа звернеться з проханням про відтермінування встановлення права на отримання пенсії на підставі законодавства іншої держави-сторони угоди.

Дуже важливо зазначити у заяві на призначення пенсії, яку визначає Управління соціального страхування, відповідні цифрові ідентифікатори, а саме: номер в польській Загальній системі обліку населення (**PESEL**), а у випадку, коли даній

особі не присвоєний такий номер – **серія та номер внутрішнього або закордонного паспорта**. Слід також вказати ідентифікаційний номер платника податків (в Україні «ідентифікаційний код», у Польщі – «NIP»), у випадку особи, для якої податковим ідентифікатором є «ідентифікаційний код»/«NIP».

■ Особа, яка **проживає в Польщі** та має страхові періоди (страховий стаж) в Польщі і в Україні, може звернутися із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності в польський компетентний орган (в Управління соціального страхування або в Касу сільськогосподарського соціального страхування).

■ Особа, яка **проживає в Україні** та має страхові періоди (страховий стаж) в Польщі і в Україні, може звернутися із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності в український компетентний орган, тобто в Головне управління пенсійного фонду України у Львівській області – Управління іноземних пенсій, вул. Митрополита Андрея 10, 79016 м. Львів).

Незалежно від встановлення права на отримання українських пенсійних виплат, цей орган передасть заяву про призначення польської пенсії або пенсії по інвалідності в польський компетентний орган (відповідно в Управління соціального страхування або в Касу сільськогосподарського соціального страхування).

■ Особа, яка **проживає в Україні** та має страхові періоди (страховий стаж) лише в Польщі, може звернутися із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності безпосередньо в польський орган, в компетенції якого перебуває розгляд заяв про призначення/нарахування пенсій або пенсій по інвалідності (відповідно в Управління соціального страхування або в Касу сільськогосподарського соціального страхування).

Таку заяву можна подати за посередництвом відповідного українського компетентного органу, тобто за посередництвом Головного управління пенсійного фонду України у Львівській області – Управління іноземних пенсій, вул. Митрополита Андрея 10, 79016 м. Львів, який перешле цю заяву відповідному польському органу. Дата подачі заяви в українському компетентному органі буде в даному випадку обов'язковою для польського компетентного органу.

■ Зацікавлена особа, яка **проживає в третій державі** (тобто за межами Польщі чи України) і має страхові періоди (страховий стаж) в Польщі і в Україні, може звернутися із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності до польського або до українського компетентного органу.

У випадках, коли заява про призначення пенсії або пенсії по інвалідності подається до компетентного українського органу, останній зобов'язаний, зокрема, підготувати заяву про призначення пенсії або пенсії по інвалідності, яка належить даній особі на підставі норм польського законодавства, та передати її у відповідний компетентний орган у Польщі.

Коли зацікавлена особа, яка проживає в Україні, звертається із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності на підставі норм польського законодавства, обов'язковим є визначення польського органу, в компетенції якого є розгляд заяви даної особи.

Заява про призначення пенсії або пенсії по інвалідності розглядається Управлінням соціального страхування, якщо зацікавлена особа (заявник) була працівником або самозайнятою особою, яка займалася самостійною трудовою діяльністю у несільськогосподарській сфері в Польщі.

У свою чергу для осіб, на яких у Польщі поширювалася система соціального страхування сільськогосподарських виробників, компетентним для розгляду заяви органом є Каса сільськогосподарського соціального страхування. Однак Управління соціального страхування розглядає заяви про призначення пенсій або пенсій по інвалідності від осіб, які мають у Польщі страхові періоди (страховий стаж) як працівники або як самозайняті особи, які займалися самостійною трудовою діяльністю у несільськогосподарській сфері, або ж як сільськогосподарські виробники, якщо в останній польський страховий період (страховий стаж), вони були застраховані як працівники або як самозайняті особи, що займалися самостійною трудовою діяльністю у несільськогосподарській сфері.

У випадку встановлення, що розгляд конкретної заяви відноситься до компетенції Управління соціального страхування, право призначення пенсії або пенсії по інвалідності/ренти розглядається територіальним підрозділом Управління соціального страхування, уповноваженим вирішувати питання координації пенсійного/пенсійного по інвалідності забезпечення на підставі польсько-української угоди, тобто у відділеннях Управління соціального страхування у Жешові – Відділ реалізації міжнародних угод.

Особа, яка проживає у Польщі і має сумарні страхові періоди (страховий стаж) у Польщі і в Україні, може звернутися із заявою про призначення пенсії або пенсії по інвалідності безпосередньо до вищезгаданої підрозділу Управління соціального страхування або за посередництвом найближчого за місцезнаходженням підрозділу Управління соціального страхування.

Як підготувати заяву про призначення пенсії або пенсії по інвалідності, адресовану в Управління соціального страхування?

Коли заява про призначення пенсії або пенсії по інвалідності подається **безпосередньо в Управління соціального страхування**, слід підготувати/оформити її відповідно до вимог польського законодавства. Її можна подати заповнивши відповідний формуляр:

- ZUS Rp-1E («Заява про призначення пенсії» / „Wniosek o emeryturę”)
- ZUS-ER-WEC-01 («Заява про призначення часткової пенсії» / „Wniosek o emeryturę częściową”),
- ZUS Rp-1R («Заява про призначення пенсії, допомоги у випадку непрацездатності» / „Wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy”),
- ZUS Rp-2 («заява про призначення сімейної ренти» / „Wniosek o rentę rodzinną”).

До заяви, що подається в Управління соціального страхування слід додати:

- анкета стосовно страхових і нестрахових періодів (ZUS Rp-6),
- документи, що обґрунтовують право на польські пенсії та дають можливість обрахувати їх розмір (зокрема, страхові свідоцтва, довідки про роботу, довідки ZUS Rp-7, витяги з актів громадянського стану, відповідні медичні документи).

Якщо заявник хоче отримати також пенсію або пенсію по інвалідності з України, то одночасно з відповідною заявою про призначення польських пенсій, він повинен подати заяву про призначення української пенсії PL-UA 7 «Заява про призначення пенсії/пенсії по інвалідності». До формуляра зави про призначення української пенсії заявник повинен додати документи, які вимагає український страховий орган для встановлення пенсії або пенсії по інвалідності/ренти відповідно до українського законодавства, а у випадку заяви про призначення української пенсії по інвалідності заявник зобов'язаний додати медичну документацію та формуляр PL-UA 4 «Розгорнутий лікарський висновок», якщо добивається призначення пенсії по інвалідності на підставі страхових періодів (страхового стажу), набутих в Україні.

Особи, які проживають у Польщі, а заяву на отримання допомоги на поховання подають за посередництвом Управління соціального страхування, повинні заповнити формуляр PL-UA 11 «Заява щодо виплати допомоги на поховання».

Вищезгадані формуляри заяв щодо польських і українських виплат доступні у відділеннях Управління соціального страхування та на сайті www.zus.pl.

Особи, які проживають в Україні і мають страхові періоди (страховий стаж), подають заяву про призначення польської пенсії або пенсії по інвалідності до українського страхового органу, заповнюють відповідний формуляр заяви про встановлення польської виплати:

- UA-PL 8 – («Заява на отримання польської пенсії за віком – пенсії за інвалідністю»),
- UA-PL 9 – («Заява про призначення польської сімейної ренти /пенсії по втраті годувальника/»).

До заяви, що подається, слід додати документи, які обґрунтовують право на отримання польських виплат та уможливають обрахунок їх розміру, зокрема, страхові свідоцтва, довідки про роботу, довідки ZUS Rp-7, витяги з актів громадянського стану, а у випадку виплат, що залежать від непрацездатності/

інвалідності, відповідні медичні документи та формуляр UA-PL 4 «Розгорнутий лікарський висновок», якщо особа добивається призначення пенсії по інвалідності на підставі страхових періодів (страхового стажу), зароблених включно в Польщі.

Особи, які проживають в Україні та подають заяву щодо отримання допомоги на поховання з Управління соціального страхування за посередництвом українського компетентного органу, повинні заповнити формуляр UA-PL 10 «Заява щодо виплати польської допомоги на поховання».

Дуже важливо вказати у заяві про призначення виплати відповідні цифрові ідентифікатори, а саме номер в польській Загальній системі обліку населення (PESEL), а у випадку, коли даній особі не присвоєний такий номер – серія та номер внутрішнього або закордонного паспорта. У випадку, для якої податковим ідентифікатором є «ідентифікаційний код»/«NIP», слід вказати також «NIP».

Розгляд скарг на рішення Управління соціального страхування щодо призначення пенсій і пенсій по інвалідності, особами, які проживають в Україні

Оскарження рішень Управління соціального страхування щодо призначення пенсій і пенсій по інвалідності подаються до відповідного суду праці та соціального страхування за посередництвом того органу з призначення пенсій по інвалідності Управління соціального страхування, який видає рішення, упродовж місяця з моменту отримання цього рішення.

Особи, які проживають в Україні, можуть оскаржити рішення Управління соціального страхування у вищевказані строки також за посередництвом українського органу соціального страхування. Цей орган передасть апеляцію відповідному підрозділові Управління соціального страхування.

Виплата Фондом соціального страхування пенсій або пенсій по інвалідності/рент з польської системи для осіб, які проживають в Україні

Особа, яка має право на отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти з Фонду соціального страхування, яка проживає в Україні, може отримувати свої виплати відповідно до доручення, поданого в Управління соціального страхування:

- у Польщі (на банківський рахунок пенсіонера/інваліда або на руки особи, уповноваженої пенсіонером/інвалідом, який проживає в Польщі) або
- в Україні на банківський рахунок пенсіонера/інваліда, відкритий в банку в Україні (трансфертні платежі).

Управління соціального страхування може переказувати (здійснювати трансферт) в Україну пенсій або пенсій по інвалідності з Фонду соціального страхування для отримувачів цих платежів, які проживають в даній країні. Заяву про переказ (трансферт) пенсії або пенсії по інвалідності/ренти в Україну можна подати у тому територіальному відділенні Управління соціального страхування, яке призначило платіж або виплачувало його раніше. У такому випадку обслуговування виплати пенсії або пенсії по інвалідності/ренти передається у відділення Управління соціального страхування у Жешові – Відділ реалізації міжнародних угод. Заяву на здійснення трансферту можна надіслати також безпосередньо в цей підрозділ Управління соціального страхування.

Заяву про трансферт платежу можна подати в електронному вигляді, заповнивши підготовлений Управлінням соціального страхування формуляр ZUS-RZ-WZD-01 («Заява особи, яка проживає за кордоном щодо зміни адресних даних, зміни прізвища/імені, виплати польських платежів, зміни банківського рахунку»), доступний на Інтернет-сторінці Управління соціального страхування.

Пенсія або пенсія по інвалідності виплачується щомісячно в день, визначений у рішенні Управління соціального страхування, як термін виплати платежу. Коли розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, що переказується в Україну є нижчий, ніж розмір найнижчої польської пенсії, Управління соціального страхування може прийняти рішення про здійснення платежів в іншому часовому вимірі (наприклад, щоквартально). Положення польського законодавства вважають днем виплати пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, що переказується в Україну, день переказу платежу Управлінням соціального страхування до банку-посередника у реалізації цих виплат.

Особам, які проживають в Україні, пенсія або пенсія по інвалідності, переказується (згідно з положеннями податкового законодавства) після відрахування авансу для сплати прибуткового податку в Польщі (у сумах нетто).

Для отримання детальної інформації щодо оподаткування польських пенсій і пенсій по інвалідності, що виплачуються особам, які проживають в Україні, а також застосування щодо цих осіб положень українсько-польської угоди про уникнення подвійного оподаткування слід звертатися до відповідного органу податкової адміністрації. Інформацію з цього приводу можна також отримати у телефонному режимі за номерами Національної податкової інформації: Інфолінія (+48) 801 055 055 (зі стаціонарних телефонів), (+48) 22 330 03 30 (з мобільних телефонів або з-за кордону).

З пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, яка переказується отримувачам в Україну, Управління соціального страхування не стягує страхового внеску на охорону здоров'я для Національного фонду здоров'я (НФЗ, польська абревіатура: NFZ). Детальну інформацію на цю тему можна отримати в Центральному офісі НФЗ, а також в телефонному режимі за номерами телефонів Інфолінії

НФЗ (+48) 800 392 976 та (+48) 22 572 60 42 або електронною поштою, надіславши запитання на електронну скриньку infolinia@nfz.gov.pl.

Вплив українських платежів на право отримання і розмір пенсій або пенсії по інвалідності/рент, отримуваних з Фонду соціального страхування

Якщо особа, якій признано право отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти з Фонду соціального страхування, отримує пенсію або пенсію по інвалідності/ренту з України, то отримання українських платежів не є причиною для зменшення рівня чи призупинення виплати пенсії або пенсії по інвалідності/ренти з Управління соціального страхування.

Вплив доходів, зароблених в результаті діяльності, виконуваної в Україні, на право і розмір пенсії або пенсії по інвалідності/ренти, отримуваної з Фонду соціального страхування

Пенсіонери та інваліди зобов'язані інформувати Управління соціального страхування про заробітки та інші доходи, отримувані в результаті діяльності виконуваної за кордоном, в т.ч. в Україні. Величина цих доходів може мати вплив на розмір належних їм пенсій або пенсій по інвалідності/рент з Фонду соціального страхування. Якщо розмір закордонних доходів (або сумарно польських і закордонних) перевищує:

- 70% середньомісячної зарплати, прийнятої у Польщі, але не становить більше ніж 130% місячної зарплати – тоді пенсія або пенсія по інвалідності/рента підлягає зменшенню,
- 130% середньомісячної зарплати, прийнятої у Польщі, – тоді право на отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти підлягає призупиненню.

Вищенаведені правила не стосуються пенсіонерів, котрі мають призначене право на отримання часткової пенсії або досягли загального пенсійного віку⁸.

Вплив продовження виконання роботи в Україні на право отримання пенсії з Управління соціального страхування

Право на отримання пенсії з Фонду соціального страхування підлягає призупиненню незалежно від рівня доходу, отриманого в результаті виконання роботи на засадах працевлаштування без попереднього розірвання трудових відносин із працедавцем, на якого пенсіонер працював безпосередньо напере-

⁸ Див. примітку 2.

додні дня набуття права на отримання пенсії, визначеного рішенням компетентного пенсійного органу. Цей принцип стосується також трудових відносин з українським працедавцем. Особа, яка добивається призначення їй пенсії мусить припинити всі трудові відносини, як в Польщі, так і в Україні, щоб Управління соціального страхування розпочало виплату пенсії. У протилежному разі, тобто в разі продовження трудових відносин в дотеперішнього працедавця, право на отримання польської пенсії підлягає автоматичному припиненню. Вимога врегулювання трудових відносин не стосується ситуації, коли зацікавлена особа вступила у трудові відносини вже після признання їй права на отримання пенсії.

Інформаційні зобов'язання пенсіонерів або інвалідів, котрі проживають в Україні, щодо Управління соціального страхування

Пенсіонери або інваліди зобов'язані інформувати підрозділ Управління соціального страхування, який здійснює виплату платежів про всі обставини, що мають вплив на право отримання пенсії або пенсії по інвалідності/ренти або на їх виплату. До таких обставин відносять, зокрема: зміни персональних (наприклад, імені чи прізвища) і адресних даних, зміну держави проживання чи банківського рахунку. Додатково інваліди і пенсіонери, які ще не досягли загального пенсійного віку (не стосується тих отримувачів платежів, котрі отримують), зобов'язані також інформувати про працевлаштування або про іншу працю, що приносить заробіток, отримання доходу, який має вплив на призупинення або зменшення пенсії по інвалідності/ренти або пенсії (це стосується прибутку як від діяльності, яка ведеться як в Польщі, так і за кордоном).

Пенсіонери та інваліди, які отримують пенсійні платежі з Фонду соціального страхування, на вимогу компетентного пенсійного органу, зобов'язані підтвердити своїм особистим власноручним підписом збереження права на подальше отримання платежів. Управління соціального страхування, що виплачує пенсію або пенсію по інвалідності особам, котрі проживають в Україні, періодично надсилає їм для заповнення і відправки в Управління соціального страхування формуляр під назвою «Довідка про стан життя і проживання пенсіонера/інваліда».

Цей формуляр має бути заповнений і власноручно підписаний пенсіонером/інвалідом, а якщо це неможливо або існують якісь труднощі/перешкоди для цього – тоді особою, яка фактично опікується цим отримувачем платежів. Власноручний підпис під документом у обох випадках має бути підтверджений відповідним компетентним органом або особою, яка має для цього повноваження у державі проживання цих осіб, або уповноваженою особою з польської дипломатичної або консульської установи.

Нові форми контакту з Управлінням соціального страхування

Платформа електронних послуг Управління соціального страхування дає особам, які працюють і проживають за кордоном нові можливості електронного контакту з Управлінням соціального страхування та доступ до багатьох інших послуг.

Створення профілю на pue.zus.pl дає можливість (після ідентифікації особи) доступу до даних, записаних на індивідуальному рахунку, який веде Управління соціального страхування, зокрема, даних про накопичений стартовий капітал і внески починаючи з 1999 року. В електронній формі можна також подавати заяви/запитання та отримувати відповіді.

В телефонному режимі інформацію можна отримати в Центрі телефонного обслуговування Управління соціального страхування (ЦТО) за номерами телефонів:

- **801 400 987** – з польських стаціонарних телефонів,
- **(+48) 22 560 16 00** – з мобільних телефонів та стаціонарних і закордонних телефонів.

Центр телефонного обслуговування надає пояснення також з використанням: електронної скриньки e-mail (cot@zus.pl), чату і Skype ([zus_centrum_obsługi_tel](https://www.skype.com/name/zus_centrum_obsługi_tel)).

Консультанти надають послуги в робочі дні – з понеділка до п'ятниці – з 7⁰⁰ до 18⁰⁰.

Детальну інформацію для застрахованих і зразки необхідних документів розміщені на сайтах: www.zus.pl та www.pue.zus.pl.

Де можна отримати більш детальну інформацію?

Брошура, яку Ви тримаєте в руках, носить загальний характер. Більш детальну інформацію можна отримати:

- у найближчому територіальному відділенні Управління соціального страхування,
- в Інтернет-сервісі www.zus.pl,
- у Відділенні Управління соціального страхування у Жешові – Відділі реалізації міжнародних угод (вул. Пілсудського, 12, 35-075 Жешув / ul. Piłsudskiego 12, 35-075 Rzeszów),
- у Департаменті закордонних платежів (вул. Сенаторська, 10, 00-082 Варшава / ul. Senatorska 10, 00-082 Warszawa, e-mail drz@zus.pl), який у Центральному

Управлінні соціального страхування виконує завдання підрозділу-зв'язкового з питань пенсійних та пенсійних по інвалідності платєжів, що підлягають координації на підставі угоди. Департамент закордонних платєжів співпрацює з цих питань з відповідним українським підрозділом-зв'язковим.

Інформацію з питань, що стосуються українських пенсійних та пенсійних по інвалідності платєжів, можна отримати в:

- Пенсійному Фонді України, 01601 м.Київ-14, вул. Бастіонна, 9, тел.: + 380 (44) 284 76 32, факс: + 380 (44) 284 73 37, e-mail: pf-it@gu.kiev.ua, www.pfu.gov.ua (Fundusz Emerytalny Ukrainy, ul. Bastionna 9, Kijów-14 01601)
- Головному управлінні Пенсійного Фонду України в Львівській області – Управління іноземних пенсій, вул. Митрополита Андрея 10, 79016 м. Львів, email: atom@cnvp.lvivpfu.org (Główny Zarząd Funduszu Emerytalnego Ukrainy w Obwodzie Lwowskim – Wydział Rent Zagranicznych, ul. Metropolity Andrieja 10, 79016 m. Lwów).

Варшава, серпень 2014 року

Управління соціального страхування (Департамент закордонних платежів)
00-082 Варшава, вул. Сенаторська, 10
Складання і друк: Поліграфія Управління соціального страхування у Варшаві.
Тираж 5000 екземплярів. Замовлення № 1974/14